

1.Gáspárik PAGINA 11 Funcția fundamentală a educației este de a vehicula, actualiza și valorifica experiența socială în vederea asigurării unei integrări eficiente și rapide a individului în societate și, prin aceasta, în vederea creării premiselor autodeterminării individului ca factor de progres social.

O.Șafran în cap.IV – Funcții și finalități ale educației, în Probleme fundamentale ale pedagogiei) . <https://ro.scribd.com/doc/15887240/Profesorul-in-Clasa>:

“Funcția fundamentală a educației este de a vehicula, actualiza și valorifica experiența socială în vederea asigurării unei integrări eficiente și rapide a individului în societate și, prin aceasta, în vederea creării premiselor autodeterminării individului ca factor de progres social”

2.Gáspárik PAGINA 11,12 Profesiunea de actor este plină de tensiune. Pentru a putea răspunde diferitelor cerințe și a articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, actorul trebuie să aibă conștiința misiunii sale, el are obligația de a observa și evalua, este necesar a-și construi disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a-și organiza și regiza procesul de instruire.

Andrei Cosmovici Psihologie Scolara <http://www.slideshare.net/ciornohacalexandra/andrei-cosmovicipsihologiescolara>

: de tensiune. Pentru a putea răspunde articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, l trebuie să aibă conștiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a-și organiza și regiza procesul de instruire.

3.Gáspárik: PAGINA 20: Ceea ce urmărea cu precădere commedia dell’arte era satira socială și fiecare personaj o făcea în felul său: fie îngroșând unele caractere tocmai pentru a râde de ele (Pantalone, Căpitanii), fie întruchipând șiretenia, iscusința, maliția (cum ar fi cazul lui Arlequino, Pulcinella, îndrăgostiții).

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de Ioana Petcu
http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

Ceea ce urmărea cu precădere commedia dell’arte era satira socială, și fiecare personaj o făcea în felul său: fie îngroșând unele caractere tocmai pentru a râde de ele (Pantalone, Căpitanii), fie întruchipând șiretenia, iscusința, maliția (cum ar fi cazul lui Arlequino, Pulcinella, îndrăgostiții).

4.Gáspárik: PAGINA 20:

. În determinarea distanței și apropierii de celălalt, masca juca un rol important. Masca de teatru - care apare și în dansurile sacre - este o modalitate de manifestare a sinelui universal. În general, ea nu modifică personalitatea celui care o poartă, ceea ce însemna că Sinele este imuabil, că el nu este afectat de manifestările sale contingente. Pe de altă parte, o modificare prin adaptarea actorului la rol, prin identificarea lui cu divinitatea pe care o imită, este scopul însuși al reprezentației. Căci masca, mai cu seamă sub aspectele ei ireale și animale, este fața divină, și îndeosebi fața soarelui. Masca exteriorizează uneori și tendințele demonice în care se confruntă cele două aspecte ale ei. La fel se întâmplă și cu măștile de carnaval, în care aspectul satanic este singur manifestat, spre a putea

fi alungat. Funcția cathartică a măștii este evidență pentru că ea nu ascunde, ci dezvăluie tendințele inferioare, care trebuie să fie alungate.

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de **Ioana Petcu**

http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

În determinarea distanței și apropierii de celălalt, masca joacă un rol important acum, iar folosirea ei se va perpetua în timp. Masca de teatru □ care apare și în dansurile sacre □ este o modalitate de manifestare a sinelui universal. În general, ea nu modifică personalitatea celui care o poartă, ceea ce înseamnă că Sinele este imuabil, că el nu este afectat de manifestările sale contingente. Pe de altă parte, o modificare prin adaptarea actorului la rol, prin identificarea lui cu divinitatea pe care o imită, este scopul însuși al reprezentației. Căci masca, mai cu seamă sub aspectele ei ireale și animale, este fața divină, și îndeosebi fața soarelui. Masca exteriorizează uneori și tendințele demonice, așa cum se întâmplă în teatrul balinez, în care se confruntă cele două aspecte ale ei. La fel se întâmplă și cu măștile de carnaval, în care aspectul satanic este singur manifestat, spre a putea fi alungat. Funcția kathartică a măștii se descoperă și în teatrul Nô, pentru că ea nu ascunde, ci dezvăluie tendințele inferioare, care trebuie să fie alungate.

5.Gásparik PAGINA 26,27

Antichitatea este perioada în care teatrul este spre definire, iar nriracolul grec este vizibil. Măreție și decadență, arta dramatică este cea care a oscilat mereu între cele două stări, iar actorul s-a aflat la confluență, fie s-a aflat găzduit la curtea nobiliară, fie a jucat pentru divertismentul în stradă.

În epoca medievală, teatrul a fost lipsit de actualitate, arta dramatică fiind un instrument de dominație psihică și dogmatică în mâna clericilor. Ceea ce a câștigat antichitatea, pentru a fi refuzat de medievalitate apoi, a fost exploatarea corporală. Și nu doar în teatru, dar și în celelalte arte, sculptură și pictură, în special. Un soi de umanism de mai târziu se conturează acum. Frumusețea corpului o include și pe cea a sufletului. Statutul femeii-actor nu este recunoscut. De la "actorii" sacerdoți, care practicau ritualuri (coregia sau antesteriile, celebrările zeilor Dionysos sau Demeter), până la gladiatori, toți se folosesc de costume, machiaje care la rândul lor ajută în conturarea personajului și au un rol estetic-corporal.

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de **Ioana Petcu**

http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

Antichitatea este perioada în care teatrul este spre definire (și ne gândim în primul rând la stabilirea noțiunilor de tragedie și comedie în *Poetica* lui Aristotel), iar miracolul grec este vizibil. Măreție și decadență, arta dramatică este cea care a oscilat mereu între cele două stări, iar actorul s-a aflat la confluență, fie s-a aflat găzduit la curtea nobiliară, fie a jucat pentru divertismentul mulțimii în stradă. Ceea ce a câștigat antichitatea, pentru a fi refuzat de medievalitate apoi, a fost exploatarea corporală. Și nu doar în teatru, dar și în celelalte arte, sculptură și pictură, în special. Un soi de umanism de mai târziu se conturează acum. Frumusețea corpului o include și pe cea a sufletului. Statutul femeii-actor nu este recunoscut. De la □actorii□ sacerdoți, care practicau ritualuri (coregia sau antesteriile, celebrările zeilor Dionysos sau Demeter), pînă la gladiatori (care aveau un statut inferior sclavilor), toți se folosesc de costume, machiaje care la rîndul lor ajută în conturarea personajului și au un rol estetic-corporal.

6.Găsparik PAGINA 27,28

Principala manifestare în teatrul medieval s-a petrecut în orașe, în cele care s-au dezvoltat mai repede după ce lumea antică a suferit un declin. Interesant și sugestiv pentru comportamentul omului medieval este faptul că el se prezintă ca un individ mai ales teatral. Faptul că preferă să nu facă distincția între real și fantastic, cele două lumi aflându- se în perfectă coprezență, faptul că se încarcă de gesturi, relevându- se a fi o făptură gesticulantă, sunt dovezi nete pentru ipoteza enunțată mai sus. Cu toate acestea, își reneagă, în general, actorii, și nu îi includem aici pe aceia care practică drama liturgică, miracolele sau misterele, deși nici aceștia nu aparțin unei instituții superioare. Chiar dacă având un rol deosebit în viața de zi cu zi a burgului, teatrul a avut mai cu seamă un caracter popular.

În primele faze ale medievalității jocul actoricesc era asigurat de personalul clerical, mai târziu, când locul de reprezentare a migrat de la interior la exterior, s-a simțit nevoia de actori autorizați. În secolele XII - XIV s-au recrutat actori din membrii puy-urilor. Trupele ambulante de histrioni, jongleri și menestrelți au circulat multă vreme pe teritoriul Europei, dintre ei, o parte ajungând la profesionism sub numele inițial de *joueurs de personnages*. Ar fi greșit să înțelegem că toți actorii au provenit din rîndurile vagabonzilor. Nicidecum, întrucât miracolele și misterele, ca să nu mai amintim de drama liturgică, includ personaje din înalta societate și, pe lângă

27

preoții implicați, se regăsesc și alte persoane "onorabile": seniori, magistrați, proprietari înstăriți. Iar dovadă că omul a conștientizat funcțiile teatrului, și că astfel arta dramatică se conturează precis, câteva evenimente sunt grăitoare: în 1437, la Metz, un oarecare Nicolle, în scena răstîgnirii a fost la un pas "de a i se opri inima"; un alt actor amator, Johan de Minney, în rolul lui Iuda, și-a prelungit atât de mult jocul în scena spînzurării, încât a fost redus la viață cu greu frecându- i-se corpul cu oțet și alte substanțe. În privința intrării femeilor pe scenă, tendința de a le ține deoparte a slăbit cu timpul. În secolul al XVI-lea sunt deja atestări că Fecioara Maria este autentic interpretată de femei. Nu trebuie să uităm autonomia pe care o capătă femeile la Veneția, acolo unde se întemeiază din medievalitate și cu o puternică înflorire în Renaștere, școlile de curtezane.

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de [Ioana Petcu](#)

http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

Principală manifestare în teatrul medieval s-a petrecut în orașe, în cele care s-au dezvoltat mai repede după ce lumea antică a suferit un declin. Interesant și sugestiv pentru comportamentul omului medieval este faptul că el se prezintă ca un individ mai ales teatral. Faptul că preferă să nu facă distincția între real și fantastic, cele două lumi aflându-se în perfectă coprezență, faptul că se încarcă de gesturi, relevându-se a fi o făptură gesticulantă, sunt dovezi nete pentru ipoteza enunțată mai sus. Cu toate acestea, își reneagă, în general, actorii, și nu îi includem aici pe aceia care practică drama liturgică, miracolele sau misterele, deși nici aceștia nu aparțin unei instituții superioare. Chiar dacă avînd un rol deosebit în viața de zi cu zi a burgului, teatrul a avut mai cu seamă un caracter popular. □ Adesea, cei exploatați și disprețuiți de ierarhia feudală au găsit în manifestările lui reazem, mîngîiere” (5). În primele faze ale medievalității jocul actoricesc era asigurat de personalul clerical, mai tîrziu, cînd locul de reprezentare a migrat de la interior la exterior, s-a simțit nevoia de actori autorizați. În secolele XII – XIV s-au recrutat actori din membrii puy-urilor. Trupele ambulante de histrioni, jongleri și menestrelți au circulat multă vreme pe teritoriul Europei, dintre ei, o parte ajungînd la profesionism sub numele inițial de joueurs de personnages. Ar fi greșit să înțelegem că toți actorii au provenit din rîndurile vagabonzilor. Nicidecum, întrucît miracolele și misterele, ca să nu mai amintim de drama liturgică, includ personaje din înalta societate și, pe lîngă preoții implicați, se regăsec și alte persoane □ onorabile □: seniori, magistrați, proprietari înstăriți. Iar dovadă că omul a conștientizat funcțiile teatrului, și că astfel arta dramatică se conturează precis, cîteva evenimente sunt grăitoare: în 1437, la Metz, un oarecare Nicolle, în scena răstignirii a fost la un pas “ de a i se opri inima” ; un alt actor amator, Johan de Minney, în rolul lui Iuda, și-a prelungit atît de mult jocul în scena spînzurării, încît a fost redus la viață cu greu “ frecîndu-i-se corpul cu oțet și alte substanțe” . În privința intrării femeilor pe scenă, tendința de a le ține deoparte a slăbit cu timpul. În secolul al XVI-lea avem deja atestări că Fecioara Maria este autentic interpretată de femei. Nu trebuie să uităm autonomia pe care o capătă femeile la Venezia, acolo unde se întemeiază din medievalitate și cu o puternică înflorire în Renaștere, școlile de curtezane.

7.Gasparik PAGINA 28 Apariția actorilor de profesie datează din Evul mediu tîrziu. Disprețul clerului față de manifestările teatrului profan sunt atestate în documentele epocii. Principiile riguroase vin din dreptul roman, unde se preciza că a juca pe scenă în scopuri lucrative era o ocupație infamantă. Filosoful și omul bisericii Toma din Aquino opta pentru a nu li se acorda sacramentele, considerînd că nu există nici o îndoială ca măscăricii, comedienii și povestitorii să scape de cele mai mari chinuri ale infemului.

Cea care a reușit să facă din munca actorului centrul artei dramatice este commedia dell'arte, născută în Italia, bazată, în special, pe improvizația actorilor.

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de [Ioana Petcu](#)

http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

Apariția actorilor de profesie datează din Evul mediu târziu.

Disprețul clerului față de manifestările teatrului profan sunt atestate în documentele epocii.

Principiile riguroase vin din dreptul roman, unde se preciza că a juca pe scenă în scopuri lucrative era o ocupație infamantă. Filosoful și omul bisericii Toma din Aquino opta pentru a nu li se acorda sacramentele, considerînd că nu există nici o îndoială ca măscăricii, comedienii și povestitorii să scape de cele mai mari chinuri ale infernului. □ În țările unde s-a dezvoltat creștinismul ortodox, condamnarea morală a măscăricilor (skoromoch) era atât de puternică încît lua uneori forma unei adevărate represii împotriva lor. Disprețul, și apoi climatul unei ambivalențe morale care i-au apăsât multă vreme pe comedienii Timpurilor moderne sunt cu siguranță reminiscența acestor vechi tradiții □ □ declară cercetătorul Bronislaw Geremek (6).

Cea care a reușit să facă din munca actorului centrul artei dramatice este *commedia dell'arte*.

8. Gasparik PAGINA 28:

Teatrul din Renaștere nu se clustrează doar în Italia, dar el cuprinde hotarele întregii Europe, căpătând o nuanță deosebită în Spania și Anglia. În spațiul iberic, pe lângă scriitori renumiți precum Calderon, Cervantes sau Lope de Vega, continuă să circule și teatrul stradal care va da naștere unei figuri foarte cunoscute, cea de picaro. Trupele de actori erau formate din bărbați, se alătură uneori și o femeie, de obicei, o cântăreață. Cei mai mulți duceau o viață grea, plină de peripeții, îndurînd și jigniri și câteodată, pentru a putea supraviețui, recurgeau la fapte ilegale, ceea ce le atrăgea reputația de vagabonzi. În privința Angliei, încet-încet, trupele de actori se înmulțesc. Aproape în toate localitățile importante se așează corturile acestora. Vechile pageant-uri - platforme ambulante pe care se dădeau reprezentații - nu au dispărut de tot, dar scena nu are o grandoare extraordinară. Dovadă este, chiar în literatura timpului: "Dar să iertați vă rog / Nevrednicului cuget ce-ndrăznește / Să aducă o poveste- atât de mândră / Pe-aceste biete scânduri" (prologul de la Henric al V-lea, William Shakespeare). Nu putem contesta totuși că adesea existau situații când scenele de masă căpătau proporții, pitoresc și strălucire. Numele Marelui Will a ridicat teatrul pe o treaptă foarte înaltă nu doar în epoca sa, dar prin mesajul său universal, se reactualizează mereu, până și în contemporaneitate.

29

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de Ioana Petcu

http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

Teatrul din Renaștere nu se clădește doar în Italia, dar el cuprinde hotarele întregii Europe, căpătând o nuanță deosebită în Spania și Anglia. În spațiul iberic, pe lângă scriitori renumiți precum Calderon, Cervantes sau Lope de Vega, continuă să circule și teatrul stradal care va da naștere unei figuri foarte cunoscute, cea de picaro. Trupele de actori erau formate din bărbați, se alătură uneori și o femeie, de obicei, o cîntăreață. Cei mai mulți duceau o viață grea, plină de peripeții, îndurînd și jigniri și cîteodată, pentru a putea supraviețui, recurgeau la fapte neoneste, ceea ce le atrăgea reputația de vagabonzi. În privința Angliei, încet-încet, trupele de actori se înmulțesc. Aproape în toate localitățile importante se așază corturile acestora.

Vechile pageant-uri □ platforme ambulante pe care se dădeau reprezentații □ nu au dispărut de tot, dar scena nu are o grandoare extraordinară. Dovadă este, chiar în literatura timpului: □Dar să iertați vă rog / Nevrednicului cuget ce-ndrăznește / Să aducă o poveste-atît de mîndră / Pe-aceste biete scînduri” (prologul de la Henric al V-lea, William Shakespeare). Nu putem contesta totuși că adesea existau situații cînd scenele de masă căpătau proporții, pitoresc și strălucire. Numele Marelui Will a ridicat teatrul pe o treaptă foarte înaltă nu doar în epoca sa, dar prin mesajul său universal, se reactualizează mereu, pînă și în contemporaneitate.

9.Gáspárik PAGINA 36,37

Arta actorului se poate defini, într-o oarecare măsură, de-a lungul istoriei teatrului, deoarece, chiar dacă la începuturi nu a fost conștientizată noțiunea de "actor", a fost nevoie ca actul de imitație (cel care a îmbrăcat forma ritualică) să fie înfăptuit de un individ. În plus, cunoscuta schemă care susține conceptul de spectacol se compune din trei "elemente", care sunt imanente: interdependente: personaj — situație — relație triada din care, în momentul cînd unul din termeni lipsește, se desființează conceptul de teatru. Cert este că, poate deși insuficientă pentru a

demonstra statutul actorului, istoria teatrului dovedește nemăsurat cum la timpuri sociale diferite, vor corespunde mentalități diferite, societatea fiind un fond de idei care se reformulează, actorii fiind purtători ai mesajelor sociale

Statutul actorului de-a lungul istoriei teatrului de Ioana Petcu

http://www.poezie.ro/index.php/article/230033/Statutul_actorului_de-a_lungul_istoriei_teatrului

Arta actorului se poate defini, într-o oarecare măsură, de-a lungul istoriei teatrului, deoarece, chiar dacă la începuturi nu a fost conștientizată noțiunea de “actor”, a fost nevoie ca actul de imitație (cel care a îmbrăcat forma ritualică) să fie înfăptuit de un individ. În plus, cunoscuta schemă care susține conceptul de spectacol se compune din trei □elemente□ care sunt imanente, interdependente: personaj □ situație □ relație. Triada din care, în momentul cînd unul din termeni lipsește, atunci se desființează conceptul de teatru. Cert este că, poate deși insuficientă pentru a demonstra statutul actorului, istoria teatrului dovedește nemăsurat cum la timpuri sociale diferite, vor corespunde

mentalități diferite, societatea fiind un fond de idei □ așa cum demonstrează Roland Barthes sau Georges Gusdorf (1), societatea este grefată pe o vastă canava de concepte/semne (mituri) care se reformulează.